

AVIZ

referitor la propunerea legislativă intitulată „Legea Magnițki privind instituirea unor sancțiuni în privința cetățenilor străini responsabili pentru încălcarea gravă a drepturilor omului”

Analizând propunerea legislativă intitulată „Legea Magnițki privind instituirea unor sancțiuni în privința cetățenilor străini responsabili pentru încălcarea gravă a drepturilor omului” (b138/8.04.2019), transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.XXXV/2283/15.04.2019 și înregistrată la Consiliul Legislativ cu nr.D327/16.04.2019,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare instituirea cadrului legal pentru aplicarea unor sancțiuni în privința cetățenilor străini responsabili pentru încălcări grave ale drepturilor omului, fiind vizate acele încălcări grave „săvârșite împotriva cetățenilor oricărui stat care au denunțat activitățile ilegale comise de funcționari ai autorităților publice sau au apărut ori au promovat drepturi și libertăți fundamentale ale omului”.

Potrivit Expunerii de motive, reglementarea este inspirată de cazul cetățeanului rus Serghei Magnițki, victimă a încălcării drepturilor omului și a corupției la nivel înalt, care a generat adoptarea unor legi similare în Statele Unite ale Americii, Canada, Estonia, Letonia, Lituania, precum și dezbateri în vederea adoptării unei astfel de legi în Franța, Germania, Suedia, Danemarca, Olanda, Africa de Sud, Australia, Republica Moldova și Ucraina.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Precizăm că, prin avizul pe care îl emite, Consiliul Legislativ nu se poate pronunța asupra oportunității soluțiilor legislative preconizate.

3. Menționăm că, prin adresa nr.XXXV/1778/26.03.2019, Secretarul General al Senatului a mai transmis o propunere legislativă cu conținut similar (b109/21.03.2019), care a fost avizată favorabil, cu observații și propuneri, prin avizul nr.338/24.04.2019.

4. Pentru un spor de rigoare în exprimare, propunem reformularea **titlului**, astfel:

„Lege privind instituirea unor sancțiuni în privința cetățenilor străini responsabili pentru încălcarea gravă a drepturilor omului - Legea Magnițki”.

5. Pentru un spor de rigoare normativă, recomandăm completarea proiectului cu un prim articol care să cuprindă o dispoziție generală referitoare la obiectul/scopul reglementării. În acest caz, articolele subsecvente se vor renumera în mod corespunzător.

6. La actualul **art.1**, ca observație de ordin general, soluția legislativă privind publicarea listei persoanelor responsabile pentru încălcarea gravă a drepturilor omului ar trebui reconsiderată, având în vedere necesitatea respectării prezumției de nevinovăție. De altfel, însăși prezența pe această listă, deși nu are ca efect imediat aplicarea unor interdicții sau sancțiuni, poate fi considerată, în sens larg, o sancțiune. Or, spre deosebire de sancțiunile prevăzute la **art.2**, care se aplică prin hotărâre a Guvernului, fiind o modalitate de exercitare a rolului Guvernului de a asigura realizarea politicii interne și externe a țării, prevăzută de art.102 alin.(1) din Constituție, decizia înscrierii pe listă și comunicarea publică a acestei înscrieri este prevăzută în competența exclusivă a ministrului de externe.

Pentru aceste motive, este de analizat dacă reglementările din cuprinsul art.1 nu ar trebui să aibă ca obiect, de fapt, procedura prealabilă pentru fundamentarea propunerilor care se înaintează Guvernului pentru aplicarea, prin hotărâre, a sancțiunilor prevăzute la art.2 alin.(1).

Pe de altă parte, având în vedere complexitatea și natura informațiilor necesare pentru întocmirea respectivei liste, este de apreciat dacă activitatea nu ar trebui realizată, în colaborare, de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne.

Sub rezerva observațiilor de mai sus, la textul propus pentru **art.1** semnalăm următoarele:

6.1. La **alin.(1)**, pentru rigoarea exprimării, la **partea introductivă**, sintagmele „de la intrarea în vigoare a legii” și „ministrul Afacerilor Externe” trebuie înlocuite cu expresiile „de la **data intrării în vigoare a prezentei legi**” și, respectiv, „ministrul afacerilor externe”. Reiterăm aceste observații pentru toate situațiile asemănătoare.

De asemenea, **lit.a) și b)**, cu care sunt marcate cele două enumerări vor fi încadrate de paranteze doar pe partea dreaptă, observație valabilă pentru toate enumerările din proiect, precum și pentru normele de trimitere la acestea.

6.2. La **alin.(2)**, din considerente de exprimare, sintagma „În elaborarea listei conform alin.(1)” se va reda sub forma „**La** elaborarea listei **prevăzute la alin.(1)**”.

6.3. La **alin.(3)**, pentru un spor de rigoare normativă, propunem ca după termenul „lista” să fie inserată sintagma „**prevăzută la alin.(1)**”, urmând ca, din finalul normei, să fie eliminată expresia „conform prevederilor alin.(1)”.

6.4. La **alin.(4)**, expresia „prevăzută alin.(1)” trebuie înlocuită cu sintagma „prevăzută **la alin.(1)**”, iar expresia „al Ministerului” trebuie redată sub forma „a Ministerului”. Ultima observație este valabilă și pentru cazul similar de la **art.2 alin.(2) teza finală**.

7. La **art.2 alin.(1)**, întrucât hotărârea Guvernului nu se adoptă de prim-ministru, așa cum reiese din redactare, expresia „prim-ministrul, prin hotărâre de guvern poate impune” trebuie înlocuită cu sintagma „Guvernul, prin hotărâre, poate stabili”. Observația este valabilă, în mod corespunzător, și pentru **partea introductivă a art.3**.

La **alin.(2)**, pentru corectitudine gramaticală, expresia „termen de 30 zile” se va reda sub forma „termen de **30 de zile**”.

8. La **partea introductivă a art.3**, pentru o exprimare normativă, sugerăm ca sintagma „poate elimina ambele sau oricare dintre sancțiunile impuse unei persoane conform dispozițiilor art.(2)” să fie înlocuită cu formularea „**poate radia sancțiunile aplicate unei persoane potrivit dispozițiilor art.2**”.

La **lit.b)**, expresia „dacă persoana respectivă a fost judecată în mod corespunzător” nu este suficient de clară, întrucât nu se înțelege dacă ridicarea sancțiunilor se poate realiza indiferent de soluția definitivă pronunțată în cauză sau numai în cazul în care se stabilește că persoana nu este vinovată, cu atât mai mult cu cât la **lit.c)** se are în vedere situația în care persoana „a fost trasă la răspundere în mod corespunzător”.

Mai mult decât atât, din redactarea propusă pentru **lit.b)** și **c)** nu rezultă criteriile în funcție de care judecata și, respectiv, „tragerea la răspundere” ar putea fi considerate ca fiind realizate „în mod corespunzător”.

În plus, la **lit.c)**, textul este neclar, întrucât nu precizează în fața cui trebuie persoana sancționată „să se angajeze” să nu se mai implice în activitățile care au atras aplicarea sancțiunii.

Este necesară, de aceea, reanalizarea normelor sub aceste aspecte.

9. La art.4, pentru un spor de rigoare în exprimare, sintagma „după intrarea în vigoare a legii” trebuie înlocuită cu expresia „**de la data intrării în vigoare a prezentei legi**”.

Pentru același motiv, la **lit.a)**, abrevierea „art.(1)” se va reda sub forma „**art.1**”.

De asemenea, propunem ca expresia „sau a eliminării sancțiunilor conform art.(3)” să fie înlocuită cu sintagma „**sau a radierii sancțiunilor potrivit art.3**”.

Totodată, la **lit.b)**, propunem ca expresia „pentru executarea dispozițiilor art.(1)” să fie înlocuită cu sintagma „**pentru punerea în aplicare a prevederilor art.1**”.

PREȘEDINTE *X

dr. Dragoș **ILIESCU**

București

Nr. 344/14.05.2019